

सत्यमेव जयते.

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

अकोला जिल्हा

१९९३-९४

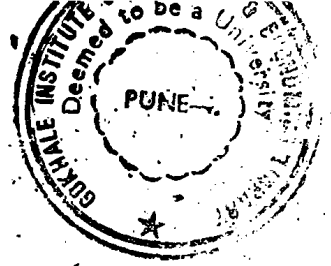
अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई

जिल्हा सांसाजिक व आर्थिक तालाचीचन

१९९३ - ९४

पुढी प अ क

अ. क्र.	पुढठ क्रमांक	वाव/तक्ता क्रमांक	रकाना क्रमांक	ओळ क्रमांक	अशुद्ध/ अस्पष्ट	पुढठ/वरोवरं
१	२	३	४	५	६	७
१	एक	१९९३-९४ दुष्टीक्षेमे	शिर्डीमध्ये	२	दुष्टीक्षेमात	दुष्टीक्षेमात जिल्हा
२	एक	वाव ब[३]	४	७	अस्पष्ट	८९९० १
३	एक	वाव क अ. क्र. ६	४	१७	अस्पष्ट	१०५७५
४	तीन	वाव ९[तीन]	४	१०	अस्पष्ट	१६४
५	२१	शिर्डी व आधार	शिर्डी व आधार	-	१९८१	१९९१
६	२१	१० ११	८	१	अस्पष्ट	११५५
७	२१	१० ११	८	२	अस्पष्ट	५२५
८	२६	३ १	३ ते १२	२	अस्पष्ट	१०५५८, ५६०४, ३१४, १५०, ४६४, ९३, ३१७, ३६, ४४६
९	२७	३ २	३७	२	अस्पष्ट	३१८३६
१०	६९	३ ११	१४	१ व २	१७२	१०२
११	१२९	६ ८	११	४	अस्पष्ट	२९२०
१२	१७५	९ ३	३	७	अस्पष्ट	२५९६
१३	२०४	११ २	४	१२	अस्पष्ट	१७७५

[एक]

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन १९९३-९४

दृष्टीक्षेपात

अ. क्र. :	बाध	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र राज्य
१	२	३	४	५

[एक] प्राकृतिक रचना

[अ] भौगोलिक स्थान

[१] उत्तर अक्षांश

अंश

१९.६१ ते
२१.१६

१६.४ ते २२.१

[२] पूर्व रेखांश

—

७६.७ ते ७७.४४

७२.६ ते ८०.९०

[ब] हवामान १९९२-९३

२३-२४

२२-२३

१. किमान तपमान

डिग्री सेल्सियस

१. ७.५

२.८

२. कमाल तपमान

—

४६.२

४८.७

३. पर्जन्य [सरासरी]

मि. मी.

७१२.१

उ. ना.

[क] प्रशासकीय विभाग [१९९३-९४]

२३-२४

२३-२४

१. तालुके

संख्या

१३

२०३

२. पंचायत समित्या

—

१३

२९८

३. टॅन्डरिंग्स्ट तालुके

—

—

८५

४. एकात्मिक ग्रामोण विकास प्रकल्प गट

—

१३

२९८

५. शहरे

—

१०

३३६

६. गावे एकूण

—

१७७६

४३०२७

१. निर्जने

—

२०२

२६१५

२. वस्तो असलेली

—

१५७४

४०४१२

७३. क्षेत्रफळ

चौ. कि. मी.

२७,०७,७१२

३,०७,७१२

[दोन] प्रशासकीय संस्था [२१-३-९४]

२३-२४

१. पंचायत समित्या

संख्या

१३

२९८

२. महानगरपालिका

—

—

१२

३. नगर परिषदा

—

१०

३३१

४. कटक मंडळे

—

—

७

५. ग्रामपंचायती

—

१०२

२७,२४७

६. पोलोस ठाणे [१-३-९३]

—

२९

८६७

७. पोलोस चौको [१-३-९३]

—

२६

१४४७

[तेन] लोकसंख्या [१९९१]

१. ग्रामोण लोकसंख्या

०००

१५८०

४८,३९६

२. नागरो लोकसंख्या

—

६३४

३०,५४२

३. एकूण लोकसंख्या

—

२२१४

७८,९३७

४. अनुसूचित जातीयो लोकसंख्या

—

२६४

८,७५८

[संकेत पुढे चालू]

१	२	३	४	५
५. अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	११.९२	११.०९	
६. अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या	०००	१५६	७,३१८	
७. अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	७.०४	९.२७	
८. पुरुष	०००	११,४२	४०,८२६	
९. स्त्रिया	"	१०७२	३८,११२	
१०. स्त्री-पुरुष प्रमाण	१०००पुरुषा मागे स्त्रियांचे प्रमाण	९३९	९३४	
११. घनता	प्रत्येक चौ. कि.मी. क्षेत्रामागे लोकसंख्या	२०९	२५७	
१२. साक्षरतेचे प्रमाण [१९२१]				
१] एकूण	टक्केवारी	६५.८३	६४.६	
२] पुरुष	"	७७.६३	७६.६	
३] स्त्रिया	"	५३.२८	५२.३	
४] राज्यामध्ये जिल्ह्या-या क्रमांक	क्रमसंख्या	११		
[घार] कृषी [अस्थाप्यो] [१९२३-२४]				
१. भौगोलिक क्षेत्र	००० हेक्टर	१०५७	३०,७५८	
२. जंगलव्याप्त क्षेत्र व त्याची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	"	६२	५,२८२	
३. क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	५.८६	[१७.७]	
३. शेतोला उपलब्ध नसलेली जमीन	००० हेक्टर			
अ] बिगर शेतो वापराखालील जमीन	"	१८	१,२१२	
ब] पडोक आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन	"	१६	१,७१४	
क] एकूण [अ व ब]	"	३४	२,९२६	
४. पडोक जमीनी व्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन				
१. कायम गुरघरण आणि इतर	००० हेक्टर	५१	१,३६३	
२. झाडे झुडपाखालील जमीन	"	५	१९०	
३. लागवडी योग्य परंतु पड जमीन	"	२९	९८८	
५. पडोक जमीन				
१. चालू पड	"	२२	९१९	
२. इतर पड	"	३४	१,०२६	

[पुढे चालू]

[तीन]

१:-----२:-----३:-----४:-----५:-----

६. पिकाखालील क्षेत्र

१. पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	००० हेक्टर	८२१	१८,०६५
२. दुसोटा क्षेत्र	---	६३	३,३५०
३. एकूण पिकाखालील क्षेत्र	---	८८४	२१,४०४

७. ओलोत क्षेत्र [१९९३-९४]

१. निव्वळ ओलोत क्षेत्र	---	१५	२,५१४
२. एकूण ओलोत क्षेत्र	---	३५	३,२९२
८. महत्वाच्या पिकाखाली क्षेत्र [अन्नधान्ये]	---	२४	१४,१८८

९. विहित धारण जमिनो [अंतिम १९९०-९१]१९८५-८६ १९९०-९१
[अस्थायी]

१. दोन हेक्टर पेक्षा कमी	०००	१४३	६०,०२३
२. दोन ते दहा हेक्टर	---	५१६	३२,९६८
३. दहा हेक्टर पेक्षा जास्त	---	३६१	१,५०६
१०. जमोन मूहसुल वसुली [९३-९४]	रुपये लाखांत	१९	७,६९१
११. जिल्हा परिषदेचा उपकर	रुपये "०००"	९७९८	२,०१,९४७
१२. पंचायत समित्याचा उपकर	---	६४१	९०,०७०

पांच] पशुसंवर्धन [पशुगणना १९९२ अस्थायी]

१९८७ अस्थायी १९९२

१. पशुधन	संख्या "०००"	१०७५	३६,१८६
२. गाई व बैल	---	६०५	१७,३०८
३. म्हशी व रेडे	---	३१३	५,४४०
४. मेंढ्या]	---	३३६	१२,९५७
५. शेळ्या]	---		
६. कोंबड्या व बदके	---	२७४	३०,४८४

सहा] सहकार [१९९३-९४]

१. सहकारी संस्था	संख्या	२२६०	१,२६,९९४
२. प्राथमिक कृषि सहकारी पंत संस्था	---	८३६	१९,५५८
३. प्राथमिक कृषि सहकारी पंत संस्थांची सभासद संख्या	"०००"	३०३	९,३१४
४. दुग्ध शाळा संस्था	संख्या	२१०	१८,०५३
५. प्राथमिक कृषि पंत संस्थानो दिलेली कर्जे	रुपये कोटीत	१६.२३	९९२

[पुढे चालू]

[पुढे चालू]

[चार]

१	२	३	४	५
सात] जलसिंचन [१९९३-९४ च्या अखेर पर्यंत पूर्ण झालेले पाट बंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र]				
१. मोठे प्रकल्प	संख्या	१		३१
२. मध्यम प्रकल्प	"	१०		१७६
१ व २ चे लाभक्षेत्र	"०००" हेक्टर	९४		२०१८६
३. लघु प्रकल्प [राज्य क्षेत्र]	संख्या	६८		१,७००
लाभ क्षेत्र	००० "हेक्टर	२४		७१०
४. सिंचन विहोरो खाली भिजणारे क्षेत्र	"	१४		१,३७३
आठ] उद्योग [१९९३ अखेर]				
१. नोंदणो कृत कारखाने	संख्या	४७८		३०,००१
२. नोंदणो कृत चालू कारखान्यांचो संख्या [उत्पादन चालू असलेले]	"	३९०		२६,१०२
३. सहकारी साखर कारखान्यांचो संख्या	"	१		९४
४. सहकारी साखर कारखान्यांतोल उत्पादन	००० " टन	३		२,९६८
५. सर्व सुत गिरण्यांचो संख्या	संख्या	७		१८८
नऊ] वीज [३१-३-९४]				
१. वीज पुरवठा केलेलो शहरे व खेडो	"	१७८६		३९,६६१
२. विद्युती करण झालेल्या गांवांचो संख्या	"	१७७६		३९,४१३
३. वीज पुरवठा केलेले पंप संच [मार्च ९४ अखेर पर्यंत]	००० "	८		१,८२६
४. बसवण्यात आलेलो गोबर गॅस संयंत्रे [३१-३-१९९२ अखेर पर्यंत]	संख्या	८७१		४,१५,०१२
दहा] सार्वजनिक आरोग्य [१९९३]				
			९३-९४	१९९३
१. रुग्णालये	संख्या	६६		८३०
२. दवाखाने	"	१३६		५,७०२
३. प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	"	५२		१,६८०
४. प्राथमिक आरोग्य पथके	"	२२		१५१
अकरा] शिक्षण [१९९३-९४]				
१. एकूण प्राथमिक शाळा	"	१७७५		६०,३९६
२. प्राथमिक शाळेतोल विद्यार्थी	००० "	३४४		११,२३०
३. प्राथमिक शाळेतोल शिक्षक	"	८		२९५
४. प्रत्येक शिक्षकांमाणे प्राथमिक शाळेतोल विद्यार्थी	संख्या	४३		३८
बारा] दुय्यम शिक्षण				

[पुढे चालू]

[पाच]

१:	२:	३:	४:	५:
<u>बारा] दूर्यम शिक्षण</u>				
१. दूर्यम शाळा	संख्या	२१२०	११, २१५	
२. शाळेतोळ एकूण विद्यार्थी	०००"	५५४	६, ६०२	
३. शाळेतोळ शिक्षक	"-	१४	२०३	
४. पुत्येक शिक्षकांमार्गे दूर्यम शाळेतोळ विद्यार्थी	संख्या	४०	३३	
<u>तेरा] उच्च शिक्षण [१९९२-९३]</u>				
१. संस्था	संख्या	२८	१, २६०	
२. एकूण विद्यार्थी	०००"	२	१, ३१९	
<u>चौदा][अ] प्रौढ शिक्षण केंद्र [१९९२-९३]</u>			<u>१९९३-९४</u>	<u>१९९२-९३</u>
१. प्रौढ शिक्षण केंद्र	संख्या	३००	४, ५८२	
२. प्रौढांचो उपस्थोतो	"-"०००"	९	१३३	
<u>[ब] तांत्रिक व व्यावसाय शिक्षण [१९९३-९४]</u>				
१. औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	४	३७७	
२. [१] शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	"-	२	१२६	
[२] अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	"-	२	२५१	
३. शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांचो प्रयोग क्षमता	"-	५२९	५८, ०५६	
४. पदविका अभ्यास क्रमांक तांत्रिक संस्था व त्यांचो पहिल्या वर्षासाठी प्रयोग क्षमता	"-	१	११४	
		उ. ना.	[पैकी ५ शासकीय २०, १६०	
५. पदविका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांचो पहिल्या वर्षासाठी प्रयोग क्षमता	"-	४	३१८	
		उ. ना.	३७, ३०४	
६. व्यावसाय प्रशिक्षण संस्था [माध्यमिक व उच्च माध्यमिक गट] त्यांचो प्रवेश क्षमता	"-	३५	३, ४५२	
	"०००"	उ. ना.	२२७	
<u>पंधरा] परिवहन आणि दळणवळण [३१.३.९४ अखेर]</u>				
१. एकूण रेल्वे मार्ग लांबी [३१-३-९४ अखेर] कि.मी.		३५४	५, ४५९	
२. रस्त्यांचो जोडलेलो गांव अ] [१२ माहो] संख्या		१२७४	२५, ४७५	
ब] [हंगामो] "		उ. ना.	८, ८२२	
३. एकूण रस्त्यांचो लांबी [पूढांकित] कि.मी.		५८८६	१, ४५, ९३७	

[पुढे चालू]

[पुढे चालू]

[सहा]

१	२	३	४	५
४. राष्ट्रीय महामार्गांचो लांबो	कि.मी.	१००		२,९५३
५. राज्य महामार्गांचो लांबो	"	१०५२		३१,४३७
६. महत्वांच्या जिल्हा रस्त्यांचो लांबो	"	१६१५		४०,१७३
७. इतर जिल्हा रस्त्यांचो लांबो	"	८२७		४०,३४०
८. ग्रामोप रस्त्यांचो लांबो	"	१४८४		६५,३७२

सोळा] एकात्मिक ग्रामोप विकास कार्यक्रम

१. दादिवर रेषेखालील कुटूंबे [१९८१]	लाखांत	१.७२		३४
२. मार्च १९९४ अखेर जुने लाभार्थी संख्या "००"		१३३		११,४०४
नवोन लाभार्थी	"	१,२८७		२,०६,२६७

सतरा] रोजगार निर्मितो [१९९३-९४]

अ] रोजगार हमी योजना मनुष्य दिवस लाखांत		१४		२७४
ब] जवाहर रोजगार कार्यक्रम	"	२०		१,१३०

अठरा] आदिवासी कल्याणकारी योजना ३१-३-१९९३] ३१-३-९४ ३१-३-९९

आदिवासी करिता आश्रमशाळा	संख्या/विद्यार्थी	३		७३०
-------------------------	-------------------	---	--	-----

एकोणिस] मागास वर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना १९९३-९४

अ] मागास वर्गीयांसाठी वसतीगृह	संख्या	७		१९२
ब] वसती गृहांत राहणारे विद्यार्थी	"	२६५		१२,५९२

वीस] जिल्हा नियोजन १९९३-९४

१. वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद	रुकोटोत	२२.८५		७५३.६२
२. अनुशेष भरून काढण्यासाठी तरतूद	"	२६.३२		५१४.११

एकवीस] नागरी पुरवठा [१९९३]

१. रास्त भावाचो दुकाने	संख्या	१२७६		४०,४२९
२. पुरविलेला एकूण लाठा अ] गहू	०००" टन	४६		५४८
ब] तांदूळ	"	५५		६३३
३. शासकीय गुदामे [३०-६-९३]	संख्या	१३		१,७७०
४. साठवण्याचो क्षमता [जुन ९३ अखेर]	"०००" टन	३०		१,१९२